

Aan: de Gemeenteraad
Datum: 15 november 2022
Portefeuille: Armoede
Portefeuillehouder: Peter Duvekot
Zaaknummer: 285027
Documentnummer: 287302

Onderwerp

Kadernotitie Armoedebestrijding

Inleiding

De huidige energie- en inflatiecrisis raakt iedereen in Nederland, en dus onze inwoners van Biddinghuizen, Dronten en Swifterbant. Een groeiend deel van mensen hun besteedbaar inkomen gaat op aan de energierekening en het doen van de dagelijkse boodschappen. Voor een groeiende groep mensen in een financieel kwetsbare positie komt deze rekening extra hard aan. Dit gebeurt nu al, met de winter in aantocht. Naast financieel kwetsbare mensen, worden nu ook mensen met een middeninkomen geraakt.

Dit vraagt allereerst om concrete maatregelen om mensen te ondersteunen die nu in de knel zitten en op korte termijn komen. Daarnaast vraagt dit ook om nu al aan de slag te gaan met een integrale armoedeaanpak op de middellange- en lange termijn.

Vanuit het Rijk zijn er meerdere regelingen beschikbaar gesteld om de zwaarste klappen van de energierekening op te vangen, zowel voor inwoners als ondernemers. Het is nog onduidelijk of deze maatregelen afdoende zijn.

Maatschappelijke effecten en de veranderende opgave

In de gemeente Dronten streven we ernaar dat:

1. iedereen in ieder geval een minimale inkomenszekerheid heeft en;
2. dat iedereen mee kan blijven doen.

Vanuit het bestaande armoedebelief streefden we deze effecten al na en dat deden en doen we door hulp en ondersteuning te bieden voor de mensen die -al dan niet plotseling- in een kwetsbare positie komen. Dit doen we vanuit een integrale en opgavegerichte aanpak waarin we in samenwerking met maatschappelijke partners ondersteuning bieden op onder andere het gebied van armoede, schulden, welzijn, werkgelegenheid en verduurzaming. Dit doen we als gemeente, met een stevig netwerk van maatschappelijke partners in de wijk en initiatieven van de samenleving zelf. Dit is een fundament waarin we gezamenlijk zorgen dat inwoners die ondersteuning krijgen die ze verdienen.

Deze maatschappelijke effecten zijn niet veranderd, de opgave is dat wel: de effecten die we nastreven gaan nu namelijk over een grotere doelgroep. Dat vraagt om een opgavegerichte en pro-actieve benadering om de groeiende groep Drontenaren die nu en later in de knel zitten te helpen.

Armoedebestrijding als kernopgave

We benoemen armoedebestrijding als kernopgave voor deze collegeperiode. Dat betekent ook dat we een opgaveleider inzetten, die met een brede blik, in samenwerking met betrokken partners, kijkt wat er vanuit deze opgave en met het oog op de na te streven maatschappelijke effecten te doen is en daarnaar handelt.

We zien de volgende deelopgaven als het gaat om de minimale inkomenszekerheid en het kunnen meedoen van inwoners in onze gemeente:

- Het versterken van de ondersteuning van de minimagroepen, om te voorkomen dat ze door het bestaansminimum zakken en in (directe) financiële problemen komen.
- Het ondersteunen van een nieuwe, grotere en nog onbekende doelgroep. Zoals huishoudens met een laag- tot middeninkomen.

Deze opgaven willen wij aanpakken door middel van (het uitbreiden van) het bestaand beleid en dit aanvullende actieplan, samen met onze maatschappelijke partners. Uiteraard hebben we in de tussentijd niet stilgezeten en in de aanloop naar het raadmoment hebben we pro-actief acties ingezet, om zoveel mogelijk te voorkomen dat mensen nu in de knel komen.

Maatregelen lokaal

We willen als Dronten aansluiten bij de Rijksregelingen en inwoners hiermee in verbinding brengen. Daar waar nodig zetten wij lokaal een stap extra door de inzet van steunmaatregelen om de groeiende doelgroep te ondersteunen. Dit doen we met een integrale blik en het bieden van maatwerk waar nodig. Twee maatregelen lichten we hier uit: we zijn een meldpunt voor iedereen die hulp nodig heeft. Elke inwoner die in de knel komt of in de knel dreigt te komen kan naar gemeente Dronten bellen, wij zorgen voor passende doorwijzing naar de juiste ondersteuning (bijv. wijknetwerk of Team Geldstress). Dit meldpunt communiceren we nu al actief binnen onze gemeente.

Kaders vanuit de gemeenteraad

We verwachten dat de doelgroep die met armoede te maken heeft groter wordt. Daarom vragen uw raad te besluiten de kadernotitie vast te stellen, om de bredere doelgroep in beeld te krijgen en ondersteuning te bieden. Daarnaast vragen we uw raad om een noodfonds in te stellen.

Uitgangspunten

We werken met het oog op de opgave vanuit de volgende uitgangspunten:

- Integrale benadering

We kijken domeinoverstijgend en integraal. Achter een schuldhulpvraag gaat vaak meer schuil dan een financieel probleem alleen. Daarom pakken we ondersteuningsvragen breed op en zoeken we nauw contact met maatschappelijke partners en lokale organisaties in de wijk. Integraal betekent ook de verbinding maken met andere beleidsterreinen, zoals het uitvoeringsprogramma Transitievisie Nieuwe Warmte die nu in ontwikkeling is.

- De menselijke maat staat centraal

We kijken naar de ondersteuningsbehoefte van de inwoner. Waar het nodig is passen we een mouw aan om een oplossing te vinden en leveren we maatwerk. Dit doen we binnen de wettelijke kaders die gesteld zijn.

- Laagdrempelig contact

Inwoners moeten de gemeente of maatschappelijke instelling makkelijk kunnen vinden en kunnen bereiken. Dit betekent actief communiceren en zorgen voor uitgebreide bereikbaarheid, zowel digitaal, telefonisch als fysiek (met en zonder afspraak).

- 'Erop af' mentaliteit

We stellen ons als gemeente proactief op in de communicatie, zowel fysiek als online. Ook willen we inzetten op het proactief benaderen in de wijk, zoals bijvoorbeeld via het Team Geldstress of via de bekende wijknetwerken.

- Duidelijke en toegankelijke ondersteuning

Dronten kent een stevig netwerk van ondersteuning vanuit de gemeente en maatschappelijke partners. Dit netwerk gaan we met het oog op het groeien van de doelgroep verbreden, intensiveren en pro-actiever inzetten om de inwoners met een hulpvraag te vinden.

- Monitoring

Dit onderwerp is urgent en landelijk beleidsinterventies zijn nog in ontwikkeling of alweer aangepast. Daarom zullen wij regelmatig de gemeenteraad informeren over de voortgang van landelijke en lokale maatregelen. Een eerst volgende voortgangsbrief verzenden wij in het eerste kwartaal 2023 aan de gemeenteraad.

Tot slot

We onderschrijven als college de urgentie die de gemeenteraad kenbaar heeft gemaakt in debatten en door middel van het indienen verschillende moties. Samen met de partners in de gemeente willen we een vuist maken tegen armoede in Dronten. Nu, komend jaar en ook in de verdere toekomst. Armoede is een maatschappelijk probleem, dat structureel de aandacht verdient. Dit actieplan is een extra stap om onze inwoners te ondersteunen in hun inkomenszekerheid en handelingsperspectief te geven. Zodat een ieder in deze gemeente een gelijke kans heeft op een zelfredzaam leven, kan meedoen in de samenleving waar zij dat willen en eigen keuzes kan maken.

Relatie met het coalitieakkoord/collegeprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen

- Coalitieakkoord 2022-2026 "Samen bouwen aan de toekomst"
- Collegeprogramma 2022 -2026 Bouwstenen voor de toekomst
- Strategie sociaal domein 2018-2022
- Themaplannen sociaal domein: Participatie, Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden, Gezonde leefstijl, Leefbaarheid en veiligheid en Opvoeden en opgroeien
- Uitvoeringsprogramma Transitievisie Nieuwe Warmte
- Motie 'Aanvragen Energietoeslag' van CU en PvdA
- Motie 'Ontbijt op school' van CU, PvdA en GroenLinks
- Motie 'Ontzorgen bij verminderen energieverbruik' van CU en PvdA
- Motie 'Onderzoek energie-armoede' van CDA
- Motie 'Prijs- loonstijgingen' van CDA, PvdA en SP
- Amendement 'het beste idee van Dronten' CU, PvdA en GroenLinks